

HANDLEIDING VOOR DE VERTEGENWOORDIGER VAN DE BISCHOP BIJ DE DRIEJAARLIJKE VERNIEUWING VAN HET CENTRAAL KERKBESTUUR

Bisdom Hasselt – 2026

Inleiding

Bij de driejaarlijkse vernieuwing van de samenstelling van het Centraal Kerkbestuur (CKB) is een belangrijke rol weggelegd voor de “vertegenwoordiger van de bisschop” (hierna: “vertegenwoordiger”).

Deze handleiding biedt een praktische gids om de verschillende noodzakelijke taken efficiënt en tijdig uit te voeren. Alle fases van het proces worden beschreven, met aandacht voor zowel het informele als het formele verloop van de vergaderingen en verkiezingen.

Het werk van het CKB ondersteunt de pastorale werking in onze parochies door een goed beheer van gebouwen en middelen, zodat eredienst en liturgie op een waardige manier kunnen plaatsvinden.

Contact:

Dienst Kerkfabrieken

Bisdom Hasselt

Paul Bellefroidlaan 2C

3500 Hasselt

Tel.: 011-28 84 69

Mail: kerkfabrieken@bisdomhasselt.be

1. De Kerkraden en hun opdracht

- Zorg voor materiële voorwaarden van de eredienst en behoud van waardigheid ervan.
 - Onderhoud en bewaring van kerken en beheer van de kerkfabriekgoederen.
 - Actieve betrokkenheid bij de plaatselijke gelovige gemeenschap.
 - Inzet voor samenwerking, pastorale ondersteuning en bezinning binnen de kerkraad.
-

2. Rol en werking van het Centraal Kerkbestuur (CKB)

2.1. Doel en functie

- Moderne, efficiënte bestuursstructuur met transparante werking.
- Coördinerende en communicatieve rol richting gemeente- en provinciebesturen.

- Gecoördineerd indienen van meerjarenplannen (MJP) en budgetten.
- Gezamenlijk indienen van jaarrekeningen.
- Administratieve en technische ondersteuning aan de kerkfabrieken.
- Coördinatie van beleid, prioriteiten en patrimoniumbeheer.

2.2. Samenstelling

- Vertegenwoordiger van de bisschop (VVB) – mandataris.
- Gekozen afgevaardigden vanuit de kerkraden:
 - 3 in gemeenten tot 5 kerkfabrieken (KF)
 - +1 per extra begonnen schijf van 5 KF
- 1 door het CKB aan te stellen expert

2.3. Bevoegdheden

- Indienen MJP, budgetten, jaarrekeningen.
 - Vaststellen werkingsbijdrage ten laste van KF.
 - Aanwerven personeel en ter beschikking stellen van KF.
 - Indeplaatsstelling van KF bij afwezigheid of verzuim.
 - Coördinatie onroerend en roerend patrimonium, prioritaire investeringen.
 - Overleg en bindende afspraken met gemeente.
-

3. Rol van de Vertegenwoordiger van de Bisschop

3.1. Mandaat

- Volwaardig lid van het CKB, zonder voorzitter- of secretarisfunctie.
- Bewaakt continuïteit bij driejaarlijkse vernieuwing.
- Spreekt niet namens een individuele kerkfabriek, maar overstijgt lokaal niveau.

3.2. Zending

- Objectiviteit en inspiratie: oog voor de Geest in de gelovige gemeenschap.
- Moreel gezag: boven lokaal “gewoel” staan.

3.3. Communicatie

- Waken over naleving van afspraken, stimuleren van vertrouwen.
 - Zekerstellen dat alles top-down en bottom-up wordt gecommuniceerd.
-

4. Kritische succesfactoren CKB

- **Soepele communicatie:**
 - Bottom-up: kerkraden kunnen punten doorgeven voor agenda.
 - Top-down: notulen en belangrijke informatie tijdig delen met alle kerkraden.
- **Evenwichtige vertegenwoordiging:**

- Spreiding geografisch en qua noden van kerkraden.
 - Wederzijds begrip tussen leden en kerkraden, ook buiten vergaderingen.
 - **Profiel van CKB-leden:**
 - Bewust gelovig en verbonden met de gemeenschap.
 - Wijsheid, onderscheidingsvermogen, verantwoordelijkheidszin.
 - Samenwerkings- en communicatievaardigheden.
-

5. Driejaarlijkse vernieuwing – Agenda en fasen

Fase 1: DAV minus 14 dagen

- Vertegenwoordiger roept alle “verkozen” leden van kerkraden uit het CKB-gebied op voor de algemene vergadering.
- Schriftelijke of digitale uitnodiging met datum, uur, plaats en agenda.

NB: De verantwoordelijke van de parochie (lid van rechtswege) is niet stemgerechtigd maar kan aanwezig zijn bij het informele gedeelte en wordt eveneens uitgenodigd.

Fase 2: Algemene Vergadering Kerkfabrieken (DAV)

- **Informeel gedeelte:**
 - Uitleg opdracht CKB
 - Bespreking communicatieafspraken
 - Evenwichtige vertegenwoordiging
- **Formeel gedeelte – verkiezingen:**
 - Enkel “verkozen” leden stemmen. Vertegenwoordiger neemt niet deel.
 - Afzonderlijke en geheime stemming per mandaat.
 - Eerste ronde: volstrekte meerderheid (1/2 +1 van geldig uitgebrachte stemmen).
 - Tweede ronde: tussen twee kandidaten met meeste stemmen eerste ronde; bij staking jongste kandidaat.
 - Resultaten vastleggen in formulier CKB-I.

Fase 3: Aanstelling expert

- Vertegenwoordiger en gekozen afgevaardigden bepalen benodigde expertise.
- Mandaat van expert is niet automatisch drie jaar; bevestiging bij verlenging aanbevolen.
- Geheime stemming met dezelfde regels als bij verkiezingen.
- Verslag: formulier CKB-expert.

Fase 4: Eerste vergadering CKB

- Alle leden: afgevaardigden, vertegenwoordiger en expert.
- Te behandelen punten:

- Zetel CKB bepalen
 - Materiële afspraken communicatie
 - Aanduiding expert (indien nog niet gedaan)
 - Verkiezing voorzitter en secretaris:
 - Voorzitter: enkel afgevaardigde van kerkraad
 - Secretaris: elk lid, niet te cumuleren met voorzitter
 - Afzonderlijke geheime stemming, volstreekte meerderheid, tweede ronde bij nodig
 - Verslag: formulier CKB-II
 - Samenstelling en adreslijst via Religiopoint of Loket voor Lokale Besturen doorgeven aan: gemeente, Agentschap Binnenlands Bestuur, bisdom (formulier CKB-III + adreslijst).
-

6. Algemene Vergaderingen – Praktische aandachtspunten

- Onthaal: controle aanwezigheden, persoonsgegevens, aanwezigheidslijst.
- Geen deelname via volmacht.
- Eventueel meerdere vergaderingen bij quorumproblemen (DAV minus 14 dagen en DAV).
 - Dat kan een kwartier later zijn, maar dat moet zo aangekondigd zijn in de uitnodiging.

Gebied ter inspiratie:

Heer,

Dag in dag uit ontvangen wij van U het bestaan.

Help ons deze avond door te brengen in uw dienst.

Geef ons een aandachtig hart, dat niet voorbijziet aan de kansen die Gij ons vandaag geeft.

Houd in ons het geloof levend, dat wij meebouwen aan een betere wereld.

Laat ons niemand pijn doen, afstoten of eenzaam maken: wij willen goed zijn voor iedere mens.

Volg ons doen en laten als een goede Vader.

Zegen het werk van onze handen en blijf bij ons, elk uur van deze dag.

Amen.

Einde handleiding